

**Teoria miary**  
 WPPT IIr. semestr letni 2008  
 EGZAMIN POPRAWKOWY

25 czerwca 2008

**Zadanie 1.** (8p.) Wykaż, że singularność miar nieujemnych skończonych daje się wyrazić przy pomocy absolutnej ciągłości, następująco:

$$\mu \perp \nu \iff \forall \xi [(\xi \ll \mu \wedge \xi \ll \nu) \implies \xi \equiv 0].$$

ROZW.: Jeśli  $\mu \perp \nu$  i  $D$  jest taki, że  $\mu(D) = \nu(D^c) = 0$  i  $\xi \ll \mu$ , to  $\xi(D) = 0$  co daje  $\xi \perp \nu$ . Jeśli teraz  $\xi \ll \nu$ , to  $\xi \equiv 0$  (tylko miara zerowa jest jednocześnie singularna i absolutnie ciągła względem innej miary). No odwrót: Załóżmy, że  $\nu \not\ll \mu$ . Rozłóżmy  $\nu = \nu_1 + \nu_2$  tak, że  $\nu_1 \ll \mu$  i  $\nu_2 \perp \mu$ . Jeśli  $\nu_1 \equiv 0$ , to  $\nu = \nu_2 \perp \mu$ , a tak nie jest. Czyli  $\nu_1 \not\equiv 0$ ,  $\nu_1 \ll \mu$  i oczywiście  $\nu_1 \ll \nu$ . Czyli kładziemy  $\xi = \nu_1$  i mamy zaprzeczenie warunku z zadania.

**Zadanie 2.** (9p.) Dla miary znakowanej  $\mu$  udowodnij, że dla zbioru mierzalnego  $A$ ,

$$|\mu|(A) = 0 \iff \forall_{B \subset A} \mu(B) = 0.$$

ROZW.: Jeśli  $|\mu|(A) = 0$  to z nieujemności miary  $|\mu|$  mamy  $\forall_{B \subset A} |\mu|(B) = 0$ . Ponieważ  $|\mu(B)| \leq |\mu|(B)$ , otrzymujemy  $\forall_{B \subset A} \mu(B) = 0$ . Teraz na odwrót: Jeśli  $|\mu|(A) > 0$  to  $\mu^+(A) > 0$  lub  $\mu^-(A) > 0$  (lub obie te nierówności). Niech na przykład  $\mu^-(A) > 0$ . Wiemy, że  $\mu^+ \perp \mu^-$ . Niech  $D$  spełnia  $\mu^+(D) = \mu^-(D^c) = 0$  i niech  $B = A \cap D$ . Oczywiście  $B \subset A$  oraz  $\mu(B) = \mu^+(B) - \mu^-(B)$ . Pierwszy wyraz jest równy zero, natomiast drugi (ze zmienionym znakiem) obliczymy następująco:

$$\mu^-(B) = \mu^-(A \setminus D^c) = \mu^-(A) - \mu^-(D^c \cap A) = \mu^-(A) > 0.$$

Czyli  $\mu(B) \neq 0$ , doszliśmy do zaprzeczenia drugiego warunku z zadania.

**Zadanie 3.** (8p.) Normą miary skończonej znakowanej  $\mu$  jest wartość  $\|\mu\| = |\mu|(X)$  (nie mylić z  $|\mu(X)|$ !). Udowodnij, że jeśli ciąg miar nieujemnych skończonych  $\mu_n$  zbiega do miary  $\mu$  w tej normie, to dla każdego zbioru mierzalnego  $A$  zachodzi zbieżność  $\mu_n(A) \rightarrow \mu(A)$ .

ROZW.:  $|\mu_n(A) - \mu(A)| \leq |\mu_n - \mu|(A) \leq |\mu_n - \mu|(X) = \|\mu_n - \mu\| \rightarrow 0$ .

**Zadanie 4.** (8p.) Niech  $\mu$  i  $\nu$  będą miarami nieujemnymi skończonymi na  $(X, \mathcal{F})$  i  $(Y, \mathcal{G})$ , odpowiednio. Udowodnij, że dla  $A \in \mathcal{F} \otimes \mathcal{G}$ ,  $(\mu \times \nu)(A) = 0$  wtedy i tylko wtedy, gdy  $\nu(A_x) = 0$  dla  $\mu$ -prawie każdego  $x$  (przypomnijmy, że  $A_x = \{y : (x, y) \in A\}$ ).

ROZW.: Z Twierdzenia Fubiniego dla zbiorów mamy  $0 = (\mu \times \nu)(A) = \int \nu(A_x) d\mu(x)$ .  
Zatem funkcja  $x \mapsto \nu(A_x)$  ma całkę zero miarą nieujemną  $\mu$ . Ponieważ jest to funkcja nieujemna (bo  $\nu$  jest miarą nieujemną), to jest to funkcja równa zero  $\mu$ -prawie wszędzie.

**Zadanie 5.** (9p.) Niech  $X$  będzie zbiorem przeliczalnym, a  $\mathcal{F}$  będzie rodziną wszystkich podzbiorów  $X$ . Udowodnij, że każda miara  $\mu$  na  $(X, \mathcal{F})$  jest absolutnie ciągła względem miary liczącej i podaj wzór na jej gęstość.

ROZW.: Tylko zbiór pusty ma miarę liczącą zero. Każda miara spełnia  $\mu(\emptyset) = 0$ , więc jest absolutnie ciągła względem miary liczącej. Gęstością jest  $f(x) = \mu(\{x\})$ , bo  $\int_A f(x) d\# = \sum_{x \in A} f(x) = \sum_{x \in A} \mu(\{x\}) = \mu(A)$  (bo suma jest przeliczalna).

Tomasz Downarowicz